

آينه

جمهوری اسلامی

فلسفه‌وجودی روحانیت

• مسیح مهاجری:... قرآن، آزادی دارد، عدالت دارد، استقلال دارد، اقتصاد دارد، کرامت انسانی دارد و برای مردم و مسئولان حقوق متقابل قائل است. یک جامعه هنگامی اسلامی است که به تعالیم قرآن پایبندی نشان دهد. حفظ و قرارت و تجوید قرآن همه خویند و هرچه بیشتر به این امور توجه شود بهتر است ولی به این شرط که فقط به همین‌ها اکتفا نشود و اینها مقدمه رسیدن به عدالت و آزادی و کرامت و حقوق آحاد جامعه باشند. اعتکاف و نمازهای عبد قربان و فطر و راهپیمایی اربعین و بقیه امور همه همین‌طور است. مشکل جامعه ما این است که ما به این ظواهر چسبیده‌ایم و حتی از اینها استفاده تبلیغاتی می‌کنیم ولی حاضر نیستیم به لوازم همین مناسک پایبندی نشان بدهیم. جوان‌ها را به اعتکاف می‌فرستیم و خودمان مشغول دعوا بر سر قدرت می‌شویم....

ایران

برجام‌منهای آمریکا

• محمد جواد اخوان: این روزها گزاره‌های مرتبا از سوی برخی از مسئولان دیپلماتیک و اجرایی در پاسخ به تهدیدات مکرر آمریکا، بیان می‌شود و آن اینکه «برجام یک توافق چندجانبه، بین‌المللی و متکی به قطع‌نامه شورای امنیت است و خروج یکی از اطراف توافق (خصوصا آمریکا) نمی‌تواند آن را مخدوش سازد». فارغ از ابعاد حقوقی این گزاره و میزان صحت، باید اندیشید که وقوع احتمالی این رویداد – یعنی خروج یک جانبه واشنگتن از توافق – چه نتیجه و پیامدهایی خواهد داشت؟ برای پاسخ به این سؤال باید، ابتدا به این پرسش پرداخت که اصولا مذاکرات هسته‌ای برای چه با کشورهای غربی انجام گرفت و چه نتیجه‌ای از آن انتظار می‌رفت. می‌دانیم که جمهوری اسلامی ایران نزدیک به چهار دهه است که در وضعیت قطع روابط دیپلماتیک با دولت ایالات متحده آمریکا قرار دارد و پس از عدم نتیجه‌بخشی مذاکرات با تروییکای اروپایی، تصمیم گرفته شد دولت‌های آمریکا، روسیه و چین به ترکیب مذاکراتی مقابل ایران اضافه گردند تا مشکل اصلی که در واقع کارشکنی آمریکایی‌ها در رسیدن به توافق بود، برطرف گردد....

اعتقاد

احتمال تعویق همه‌پرسی استقلال کردستان عراق کم‌نیست

• ناظم دباغ:... تا این لحظه ریاست اقلیم کردستان و گروه‌های مختلف سیاسی اصرار دارند که رای‌گیری در تاریخ وعده‌داده‌شده برگزار شود. اما همچنان این احتمال وجود دارد که این همه‌پرسی به تعویق بیفتد. این به پیشنهادهای جایگزینی که از سوی کشورهای مختلف می‌شود، بسیار بستگی دارد. نکات مختلفی از سوی دوستانمان ایران، ترکیه، بریتانیا، فرانسه، ایالات متحده آمریکا و سازمان ملل متحد تاکنون در مذاکره با مقامات اقلیم کردستان مطرح شده است، این پیشنهادها تا حدی قابل بررسی هستند. شورای رهبری احزاب کردستان عراق در حال رایزنی و مشورت در مورد این پیشنهادها هستند، اگر به این نتیجه برسیم که این پیشنهادها به مثابه ضمانت قوی قابل پذیرش باشد، احتمال عقب‌افتادن برگزاری همه‌پرسی وجود دارد. به نظر من همچنان زود است که نظر بدیم پیشنهادهای کشورهای مختلف قبول می‌شود یا نه، اما به نظر من قابل بررسی است...

کیم‌تان

جرج برجام چرانی‌می‌چرxd؟

• محمد ایمانی:... باید از کرحتی بیرون آمد و ضمن برخورد پیش‌دستانه و نامتقارن، حیثت‌های حریف را هزینه‌ر کرد. این تنها راه مجرب در برابر گستاخی دشمن است... بالاترین مصلحت، انقلابی‌عمل‌کردن است. این به مفهوم بی‌هزینه‌بودن رفتار انقلابی نیست اما چنین هزینه‌ای بسیار کمتر از هزینه‌نشاختن اقتدار خویش و رفتار منغفلانه است... مسئولان باید به سردمداران فاسد رژیم ایالات متحده آمریکا اثبات دهند که به مردم خود متکی هستند... ملت ایران بر مواضع شرافتمندانه و قدرتمندانه خود خواهد ایستاد. در مسائل مهم مربوط به منافع ملی، عقب‌نشینی در قانوس جمهوری اسلامی معنی ندارد و پیش‌قدم‌ها رفت. ملت ایران محکم ایستاده است و هر حرکت غلط نظام سلطه در قضیه برجام، با عکس‌العمل جمهوری اسلامی مواجه خواهد شد.

دولت‌پرورد

دوگانه‌سوزی ماشین‌دولت وتغییریکی راهبرد

• صادق فرامرزی:... روحانی برخلاف تمام شعارهای انتخاباتی و مطالبات حامیانش برای انتخاب وزیر زن، از عمل استنکاف می‌ورزد و حتی سهم زنان را در هیئت دولت نیز کاهش می‌دهد، هرچند این عمل نیز سلبا و ایجاد نمی‌تواند مدح و ذم نشود و باید درباره هر وزارتخانه بسته به اشخاص موجود و توانایی‌شان (فارغ از جنسیت) قضاوت کرد اما به بیکاره‌های یکی از جراید اصلاحتا با تجویز اصل من درآوردی «بانوی اول» خواهان آن می‌شود که همسر رئیس‌جمهور حضور اجتماعی بیشتری پیدا کند تا مشکل رابطه دولت و زنان حل شود! این مورد هرچند بیش از آنکه جدی گرفته شود مورد تمسخر واقع شد اما در خود معنایی متمایز نسبت به اصل افزایش ظرفیت تحرک اجتماعی زنان دارد، چراکه تغییری در نقش‌آفرینی زنان ایجاد نمی‌کند، بلکه پایه‌گذار فرمولی می‌شود که علاوه بر پدیده آقا‌زاده‌ها مسئله همسران مسئولان را ایجاد می‌کند...

politics@sharghdaily.ir

«ناظم دباغ» نماینده حکومت اقلیم کردستان در ایران در گفت‌وگو با «شرق»:

گرد با ایرانی هم‌نژاد است

اگر طرح بهتری برای جایگزینی همه‌پرسی ارائه شود، آن را بررسی می‌کنیم

هستند، ولی درباره زمان اجرایی‌شدن همه‌پرسی و شرایط منطقه، سؤالات و ملاحظاتی دارند یا درباره اینکه چون همه‌پرسی در پارلمان کردستان تصویب نشده بود، آن را شرعی نمی‌دانستند؛ روز جمعه این بهانه هم برطرف شد و پارلمان کردستان فعال شد.

• اقلیم وضعیت مناسبی به‌دلیل پارلمان مستقل، داشتن نماینده در مجلس و بودجه مستقل دارد. در شرایطی که عراق تازه از جنگ با داعش خلاص شده، چه‌اصاری به استقلال در اقلیم وجود دارد؟

ما در اقلیم کل شرایط را داریم، اما هر زمان که بغداد دلش بخواهد آسمان و راه را بر کردستان می‌بندد، بودجه آن را قطع می‌کند، حمله نظامی می‌کند و کردستان حمایتی را به‌عنوان کشور مستقل برای خود ندارد تا از همسایه‌ها، جهان و سازمان ملل درخواست کند که دولت عراق به کردستان ظلم می‌کند. البته اگر آن را قبول نمی‌کنیم. معتقدیم باید رهبری کرد همه‌چیز دارند. پس استقلال نخواهند. اصلا این‌طور نیست؛ ما مهم‌ترین مسئله را که استقلال است نداریم.

• با این مخالفت‌های جدی منطقه‌ای و دولت عراق، ممکن است استقلال اقلیم نته‌تا به بهبود وضعیت زندگی مردم کمک نکند، بلکه بار دیگر آنها را با تهدیدهایی جدی مواجه کند؟

ما با نیت بهبود زندگی مردم اقلیم کردستان این کار را می‌کنیم. از روز اول که شروع به قیام و انقلاب کردیم، با این هدف بوده است؛ امروز رهبری کرد می‌خواهد این خواست را تکمیل کند و به این نتیجه رسیده که مردم کردستان تصمیمی بگیرند که زندگی‌شان را بهتر کنند... حالا ما وارد جنگی می‌شویم که باید منتظر نتیجه آن ماند. البته این جنگ نظامی نیست. در جنگ نظامی، اقلیم کردستان، اگر پشتیبان نداشته باشد نمی‌تواند در برابر عراق یا هر کشور دیگری مقاومت کند. البته اگر در قربانی‌شدن و جنگ ترس نداشته است.

• اگر قرار باشد حکومت عراق امتیازاتی به اقلیم بدهد، باز هم اصرار بر این خواسته وجود خواهد داشت؟

عراقی که تاکنون پایبند به هیچ توافقی نبوده، چگونه می‌خواهد بعد از این که به توافق‌های خود پایبند باشد؟ عراق زمانی که به قدرت و حمایت پیشمرکه کرد نیاز داشت، این کار را نکرد؛ امروز بعد از پیروزی در جنگ با داعش، با غرور بعد از پیروزی، می‌پرسم عراق چگونه می‌خواهد که این امتیاز بدهد؟ ما تجربه عراق قدیم را هم داریم... متأسفانه تا این لحظه کسانی در رهبری عراق حضور دارند که تفکراتشان شبیه حزب بعث گذشته است. به‌همین دلیل هفته گذشته وقتی پارلمان عراق همه‌پرسی استقلال کردستان را رد کرد، به حیدالعبادی اختیارات استفاده از قدرت نظامی داد. درحالی‌که در قانون اساسی عراق آمده نباید ارتش وارد جنگ داخلی شود و این خودش نقض قانون است. مشکل ما این است که اعتماد از بین رفته است... حقوقی که در چارچوب قانون اساسی عراق ذکر شده، اگر به مردم کرد می‌دادند کار به اینجا نمی‌کشید. ماده ۱۴۰، قانون پیشمرگ، قانون نفت، پروژه نفت، پروژه روال روابط بین اقلیم کردستان و دولت مرکزی بغداد همه این حقوق را معین کرده است؛ برای همین شما به راه‌هایی که قبلا امتحان شده، اشاره نکتید.

• مسئله بعدی واقعیت‌هایی است که در منطقه وجود دارد. بیشتر کشورهای منطقه همه‌پرسی اقلیم را تهدید در منطقه به حساب می‌آورند و به همین دلیل با همه‌پرسی مخالف هستند. تأثیر این مخالفت در سرنوشت همه‌پرسی چه می‌تواند باشد؟

کرده‌ای عراق در گذشته ثابت کرده‌اند که عامل برقراری آرامش منطقه و مرز مشترک با کشورهای همسایه بوده‌اند و بعد از این هم خواهند بود. کرده‌ای عراق در چارچوب قانون اساسی عراق، طالب حقوق خود هستند. ما دولت کرد در کردستان عراق تشکیل نمی‌دهیم که برای ایران، سوریه و ترکیه مشکل ایجاد کنیم... دولت عراق با حضور کرد، سنی و شیعه دولت تشکیل داده است. ما و شیعیان زمانی از طرف حزب بعث ستم می‌دیدیم. تا اینکه به واسطه هم‌پیمانی کرد و شیعه توانستند دولت جدیدی در عراق روی کار آورند و عراق نباید این را فراموش کند. اما مسائل اخیر نشان داد که آنها به قول‌هایشان پایبند نیستند.

• بعد از مخالفت‌های متعدد ایران روز شنبه، علی شمخانی، دبیر شورای امنیت ملی، اعلام کرد: «توافقات مرزی صرفا با محوریت دولت مرکزی واز پابرجا بوده و جدایی اقلیم کردستان از دولت، به معنای مسدودشدن آنهاست». به نظر تان این گرانی‌ها به چه مواردی برمی‌گردد؟

ایران تا زمانی که جنبش کردی و عراقی وجود دارد یک پشتیبان و هم‌پیمان حقیقی و دوستانه برای مردم کرد بوده است... ایران در همه شرایط به ما کمک کرده است... به‌همین دلیل نگرانی‌شان را درک می‌کنیم؛ اگرچه گاهی می‌شنویم می‌گویند کردستان عراق، اسرائیل دوم بل مرز ایران است، ولی این تشبیه اشتباه است.

• آیا ممکن است اقلیم در آینده به سوی همکاری با اسرائیل پیش برود؟ خیر! اقلیم چهار مرز با چهار کشور دارد: عراق، ترکیه، سوریه و ایران و ما مسلمان هستیم. درحال حاضر ما با ایران ارتباط داریم و با شرایط فعلی منطقه نمی‌توانیم به فکر روابط سیاسی با اسرائیل در آینده باشیم و همچنین حاضر نیستیم کشورهای عربی یا مسلمان را با خود دشمن کنیم؛ ما به لحاظ نژادی، استراتژیک و طبیعت جغرافیایی با اسرائیلی‌ها تفاوت داریم. کرد با

دیپلماسی

ایران هم‌نژاد است؛ ما همه آریایی هستیم؛ هر دو مسلمان هستیم و ما در سرزمین خودمان ساکن هستیم... در طول تاریخ ایران پشتیبان کردها و مردم عراق بوده است و ما هیچ دشمنی‌ای با ایران نداریم... چند سال گذشته کرد عراق ثابت کرده دوست واقعی ایران است و در امنیت و آسایش منطقه و مرزها اثرگذار بوده است... ایران هم باید عراق را درک کند... اگرچه ایران از اول مخالف همه‌پرسی بوده، ولی در کنار این مخالفت راه‌حلی داشته است... ایران. گفته آمادگی دارد بین اقلیم کردستان عراق و بغداد زمینه مذاکره را فراهم کند و از حقوق کرد طبق قانون اساسی عراقی حمایت کرده است... این نکته مثبتی است؛ آمریکایی‌ها هم امروز می‌خواهند همین کار را انجام دهند.

• با وجود این، ایران همچنان نگران است.

نگرانی ایران را درک می‌کنم... متأسفانه وضعیت عراق و منطقه به‌گونه‌ای است که کشورهای دیگر می‌خواهند در کردستان و عراق تسویه‌حساب کنند... این وضعیت گاهی به ضرر منفع و گاهی به ضرر ایران است... همه کشورها به دنبال حفظ منفعت خودشان هستند؛ این حق مسلم هر کشوری است که دنبال حفظ منافعش باشد. اما نباید اجازه دهند کرد مستضعف قربانی شود.

• شما وقتی کرد را مستضعف می‌خوانید، با این پیش‌فرض حرف می‌زنید که خودتان را جدای از عراق می‌دانید.

ما از اول از عراق جدا بودیم... ما را به‌زور به هم پیوند داده‌اند... اما امروز شرایطی به وجود آمده که عراق ما را قبول ندارد.

• کردستان جزئی از خاک عراق است، چطور می‌گویید عراق بخشی از خاک خود را قبول ندارد؟

بعد از جنگ جهانی اول کردستان عراق جزئی از عراق شد، ما قبلا عراقی نبودیم... امروز عراق، کردستان را قبول ندارد؛ اگر قبول داشت باید به توافق‌ها و قانون عراقی پایبند بود.

روزی که جلال طالبانی به بغداد رفت آیت‌الله سیستانی اعلام کردند آقای طالبانی سوواب اطمینان امنیت و رشد عراق هستند... یعنی نمی‌شود طالبانی را مثل یک دریچه اطمینان جایی بگذارید، ولی آن را حفظ نکنید؛ باید بتوانید آن حفظ کنید... «ایاد علاوی»، رئیس حکومت موقت انتقالی، از دوستان کرد بود ولی در مدت یک سال که رئیس حکومت انتقالی عراقی بود، هیچ کاری نکرد... «ابراهیم جعفری» برای کرد هیچ کاری نکرد و بعدا «نوری مالکی» بر سر کار آمد ولی پایبند به هیچ‌کدام از توافقات انجام‌شده با جلال طالبانی نبود... او به‌جای پایبندی به توافق‌ها، نیروی دجله را تشکیل داد و خواست به مناطق کرد حمله کند... بودجه کردستان را کم کرد و ما هم نفت را مستقل فروختم که این هم داستان دیگری دارد... تا اینکه نوری‌مالکی برسر کار رفت و جای خود را بعد از مدتی به حیدر العبادی داد.

• با روی کار آمدن «حیدر العبادی» تغییر مطلوب اقلیم در بغداد رخ داد؟ به نظر من عبادی و مالکی باهم فرقی ندارد... دو روی یک سکه هستند... در حزب العوده، عبادی، مسئول مالکی بود و مالکی رئیس حکومت عراقی بود... هیچ تفاوتی در عملکرد این دو نیست... مالکی، عبادی یا جعفری یک تفکر را پیگیری می‌کنند... متأسفانه تفکرات تسلط خودخواهی و حزب‌خواهی در عراق مسلط است... آنها به‌خاطر یک رای، حق کرد را نادیده می‌گیرند... من معتقدم اگر منتظر تغییر هستیم، صرفا نباید به تغییر فرد اکتفا کرد، بلکه تفکری که حاکم است باید تغییر کند... این میان عبادی و مالکی تفاوتی نمی‌بینم زیرا عبادی شخص رفت‌وروی در حزب عوده بود و همچنین تئوری پرداز حزب عوده است که نوری مالکی ریاست آن را برعهده داشت... مگر می‌شود تئوریسین یک حزب بدون هماهنگی با حزب دست به کاری بزند.

• کردها رفتارندوم را به‌عنوان یک استراتژی پیگیری می‌کنند یا تاکتیک؟

استراتژی... شاید در روال اجرا و نتیجه از همه‌پرسی به‌عنوان تاکتیک استفاده کنند اما در اصل موضوع همه‌پرسی یک استراتژی است... برخی این‌طور فکر می‌کنند ما به‌دنبال امتیاز گرفتن از بغداد هستیم و این تاکتیک ماست ولی این‌گونه نیست.

• با مسئله نفت اشاره کردید. دولت عراق می‌گوید نفت متعلق به دولت مرکزی است.

ما هیچ مشکلی در این زمینه نداشته و نخواهیم داشت... قانون اساسی عراق با توافق تصویب شد و خیلی از مسائل آنجا تصویب شده است... ما اولین موردی که می‌خواهیم پایبندی به قانون اساسی عراق است... قانون اساسی عراق با توافق کل گروه‌های سیاسی این کشور نوشته شده است؛ سه پروژه قانونی دیگر آماده کرده‌ایم که باید در پارلمان عراقی تصویب می‌شد: پروژه قانون نفت، پروژه قانون پیشمرگ و پروژه قانون روابط بین حقوق اقلیم کردستان فدرالیسم با بغداد... اما از آن زمان، این طرح‌ها تاکنون در کشوی رئیس پارلمان خاک می‌خورد و آنها را تصویب نکرده‌اند... در قانون اساسی عراق به سیاست خارجی، سیاست درباری و سیاست دفاعی مشترک اشاره شده است؛ یعنی پیشمرگ، نفت، دارایی... در قانون نفت همین کار‌ها مورد توجه است که ما امروز انجام می‌دهیم... اگر عراق در پارلمان قانونی را تصویب می‌کرد، وضعیت قابل‌نظارت و قابل‌کنترل بود اما چون تصویب نکرد، مسئله کنترل نشد.

• چه گروهی هستند؟

نمی‌توانم نامشان را ببرم... آنها تصور می‌کنند اگر کردها از عراق جدا شوند شاید دولت صدرر ضد شیعه در عراق تشکیل شود... آنها تصور می‌کنند کرد وقتی جدا شود شکست می‌خورد و ناچار می‌شود با خواش به بغداد برگردد.

• این فاکتور را هم باید در نظر بگیرید.

شکست کردها و تسلط مطلق یک گروه در حکومت عراق خواب است... به بخواییم و چه نخواهیم تا این لحظه آمریکا و کشورهای دیگر منطقه به حضور ایران در صحنه راضی نیستند... اما به نظر ما اگر ایران نبود شاید عراق الان عراق داعشی بود... به‌همین‌دلیل هم‌پیمانی کرد متحد با شیعه متحد ضروری است و این برای ایران و کرد عراق لازم است.

• از زمانی که مقوله نفت وارد مناسبات اقلیم شده، چقدر فکر استقلال خواهی تقویت شده است؟

این فاکتوری است که می‌تواند به ما کمک کند... وقتی نفت داریم برای ما اقتصاد معنی دارد... زمانی می‌گفتند اجازه نمی‌دهیم کرکوک با کردستان متحد شود منابع نفتی دارد... امروز ما می‌گوییم کرکوک هم برای شما، اگر حیثیت ملی و قومی نبود از این مسئله می‌گذشتیم و ما با نفت هم مشکلی نداریم... در کردستان خیلی بیشتر از کرکوک نفت وجود دارد.

• سرنوشت مناطق مورد منازعه مثل کرکوک و خانقین در این رفتارندوم چه وضعیتی خواهد داشت؟

همه را با یک چشم نگاه می‌کنیم.

• نخست‌وزیر عراق تصمیم شورای استان کرکوک برای شرکت در رفتارندوم را «غیرعقلانه» و «اشتباه» خوانده است؟

اگر همه‌پرسی اقلیم کردستان قانونی و شرعی نباشد همه‌پرسی کرکوک شرعی است... چون در ماده ۱۴۰ برای مناطق منازعه، تصویب شده که باید همه‌پرسی انجام شود تا معلوم نشود جمعیت منطقه منازعه مایل هستند در کردستان باشند یا مستقل باشند یا به بغداد؟ شاید الان بگویند این همه‌پرسی قانونی نیست و باید دوطرفه تصویب شود... شاید باید بگویند اجراشدن آن باید با همراهی بغداد باشد؛ اما پاسخ ما این است که ما آماده‌ایم ولی آنها (بغداد) نمی‌آید.

ادامه در صفحه ۷

آينه ديروز

۹ سال پیش در چنین روزی...

کیم‌تان

- احمدی‌نژاد در دیدار وزیر خارجه ارمنستان: برای حل مشکلات منطقه نیازی به دخالت ناتو نیست
- شیخ تمیم بن حمد آل ثانی، ولیعهد قطر، در دیدار با وزیر دفاع؛ فعالیت هسته‌ای ایران کاملا صلح‌آمیز است
- محمدرضا فرزین، سخنگوی طرح تحول اقتصادی؛ زمان اجرای طرح تحول اقتصادی را مجلس تعیین می‌کند
- ابراهیمی، عضو هیئت‌مدیره اتحادیه تولیدکنندگان و صادرکنندگان محصولات معدنی: واگذاری برخی واحدهای پالایشگاهی بر اساس اصل ۴۴ نیست
- واعظ‌زاده، معاون علمی و فناوری احمدی‌نژاد: ۱۵ هزار میلیارد ریال به فعالیت‌های پژوهشی کشور اختصاص یافت

اعتقاد

- ابراز تمایل کروی به کاندیداتوری؛ میل دارم به دعوت‌ها برای نامزدی ریاست‌جمهوری پاسخ مثبت بدهم
- هاشمی‌شاهرودی، رئیس قوه قضائیه: تکريم ایتام از وظایف حاکمیت است
- اصغر عربیان، دادستان دیوان محاسبات، خبر داد: پیگیری قرارداد کرست در دیوان محاسبات کشور
- علیرضا علوی‌تبار؛ اصلاح‌طلبان حذف‌شدنی نیستند
- کریمی‌اصفهان‌ی، دبیرکل جامعه انجمن‌های اسلامی اصناف و بازار، خطاب به احمدی‌نژاد: کسی که ادعا می‌کند دیگری از فهمیدن حرف من عاجز هستند معنی ملت را نمی‌داند
- علی لاریجانی، رئیس مجلس، در انتخابات هیئت‌رئیسۀ فراکسیون اصولگرایان به‌عنوان رئیس این فراکسیون انتخاب شد
- بهروزی، دبیرکل جامعه زینب: اصولگرایان روی احمدی‌نژاد توقف ندارند

ایران

- مقام معظم رهبری: انقلاب با ارائه حرف‌های نو قدرت‌های بزرگ را به چالش کشیده است
- احمدی‌نژاد در دیدار وزیر خارجه ارمنستان: برای حل‌وفصل مشکلات منطقه نیازی به دخالت ناتو نیست
- الهام، سخنگوی دولت: ضعف مدیریت افکار عمومی متوجه رسانه ملی است
- واعظ‌زاده، معاون علمی احمدی‌نژاد: برخی مدیران میانی، آمارهای ناقص پژوهشی ارائه می‌دهند
- رجبی، نماینده ستاد مدیریت حمل‌ونقل و سوخت کشور اعلام کرد: احداث جایگاه سیار بنزین در ادارات و مجتمع‌های مسکونی
- فتاح، وزیر نیرو: تغییر تعرفه را برای جلوگیری از خاموشی جدی بگیریم

آفتاب

- هاشمی‌شاهرودی، رئیس قوه قضائیه: تکريم ایتام، یکی از اصول فرهنگ غنی اسلامی است
- مهیدی کروی، دبیرکل حزب اعتماد ملی: میل دارم به دعوت‌ها پاسخ مثبت بدهم؛ اما هنوز تصمیم نگرفته‌ام
- رحمانی‌فضلی، رئیس‌کل دیوان محاسبات کشور: مدیران محاسبات مانند نورا فکن، مسیر مدیران را روشن کند
- بهبهانی، وزیر راه: همه بزرگراه‌های کشور استاندارد هستند
- جیانگ یو، سخنگوی وزارت خارجه چین: تحریم، راه‌حل مسئله هسته‌ای ایران نیست
- سلطانیه، نماینده دالم ایران در آژانس بین‌المللی انرژی اتمی: در خواست‌های آژانس فراتر از الزامات حقوقی ایران است

جمهوری اسلامی

- مقام معظم رهبری تأکید کرد: تأمین نیازهای فرهنگی و اخلاقی جامعه با زبان هنر و شعر
- آیت‌الله هاشمی‌رفسنجانی؛ قرآن بزرگ‌ترین سرمایه همیشگی بشر است
- سلطانیه، نماینده دالم ایران در آژانس بین‌المللی انرژی اتمی: تن به فشارهای سیاسی نمی‌نهییم
- یحیی صفوی، مشاور عالی فرمانده کل قوا؛ دفاع از خلیج‌فارس به سیاه پاسداران واگذار شد
- حسینی ونایی، عضو کمیسیون برنامه و بودجه مجلس: دولت به‌جای قانون بودجه ۸۷ رایحه را اجرا می‌کند
- علیخ، مدیرعامل کارگزاری سهام عدالت: سهام شریعت تا پایان سال قابل مبادله می‌شود

اطلاعات

- مقام معظم رهبری: انقلاب اسلامی با ارائه حرف نو در دنیا، قدرت‌های بزرگ را به چالش گرفته و در مقابل زاده‌خواهی استکبار ایستاده است
- سلطانیه، نماینده ایران در آژانس غنی‌سازی اورانیوم در ایران از خطر ناک دانست
- علی لاریجانی: مجلس مقاومت و ایستادگی را کلید موفقیت مسئله فلسطین می‌داند
- محمدنجار، وزیر دفاع؛ مسئولیت همه کشورهای منطقه، تأمین امنیت است
- متکی، وزیر خارجه، خبر داد: تشکیل کارگروه مشترک ایران و آلمان برای پیگیری بحران قفقاز